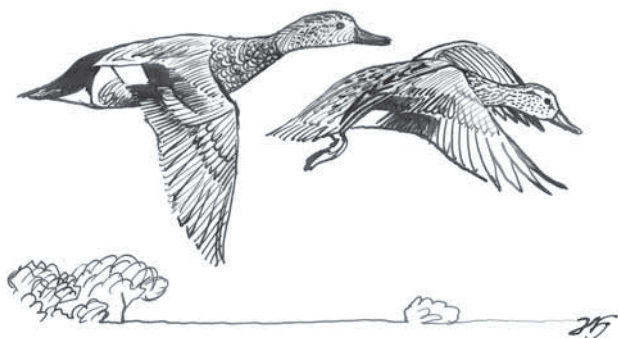

Knarand *Anas strepera*

Gadwall

Knaranden er en fåtallig ynglefugl i Danmark, talrigest i landets sydlige og østlige egne. Arten yngler i dag spredt over det meste af Europa, hvor bestanden gennem det 20. århundrede er vokset. Fra det østlige Europa er arten udbredt østover gennem Asien til Japan. De nordeuropæiske knarænder overvintrer i Vesteuropa sammen med de mere stationære lokale bestande fra Holland, Frankrig og De Britiske Øer (Scott & Rose 1996).

Mærknings- og genmeldingsdata

I Danmark blev de første knarænder ringmærket i 1964. Kun 32 fugle er ringmærket, alle med ringe fra

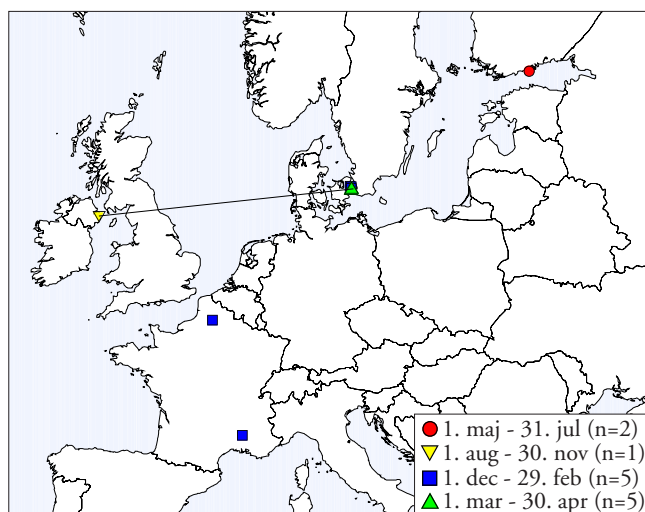

Fig. 1. Samtlige genfund af knarand mærket i Danmark (n=13). Linje angiver direkte efterårstræk. All recoveries of gadwall ringed in Denmark (n=13). Line indicates direct autumn migration.

Zoologisk Museum. Alle genmeldte fugle er mærket i og omkring København, mere præcist Utterslev Mose (1), Amager (5) og Saltholm (1).

Hovedparten af de genmeldte knarænder er ringmærket i perioden fra 13. september til 6. april. Det er derfor uvist om det drejer sig om trækgæster eller danske ynglefugle. En fugl er mærket som unge på Amager 21. juni og skudt i november samme år i Nordirland (fig. 1), men vores viden om de danske knarænders træk og overvintring er stadig meget begrænset.

I alt 10 knarænder, ringmærket i udlandet, er genfundet i Danmark (fig. 2) mellem 15. august og 9. marts, dvs. i træk- og vinterperioden. Ringmærkningen viser, at nogle knarænder overvintrer i Danmark (bl. a. en finsk ynglefugl), mens andre trækker videre mod sydvest for at overvintrere i Nord- og Sydfrankrig, Holland og på De Britiske Øer. Nogle fugle foreta-

Fakta Facts

Mærkninger <i>Birds ringed</i>	32
Genmeldinger <i>Recoveries</i>	
Antal genmeldinger <i>No. of recoveries</i>	13
-heraf uden for Danmark <i>Recovered abroad</i>	4(31%)
Antal fugle <i>No. of individuals</i>	7
-heraf mærket som unger <i>Ringed as chicks</i>	1(14%)
Genmeldingsandel <i>Proportion recovered</i>	22%
Mærket i udlandet og genmeldt i Danmark <i>Ringed abroad and recovered in Denmark</i>	10

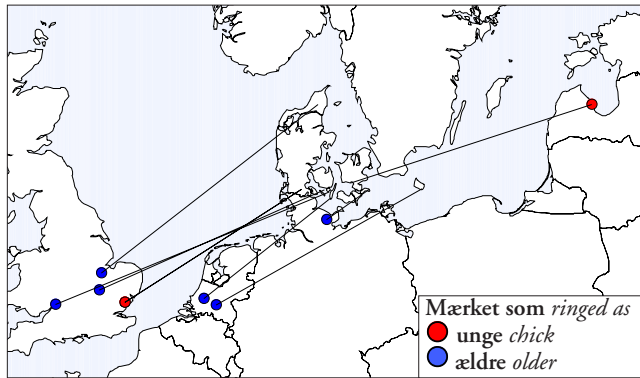

Fig. 2. Mærkningslokaliteter forbundet til genfindingslokaliteter for knarand ringmærket i udlandet og genmeldt i Danmark (n=10). Ringing locations connected to recovery sites of gadwall ringed abroad and recovered in Denmark (n=10).

ger et omvendt træk, bl.a. to unger fra det sydlige England, som begge blev skudt i Sønderjylland et par måneder efter mærkningen. En tredje unge blev mærket i Holland 3. oktober og genmeldt fra Langeland 10. november.

Genfund af ringmærkede fugle antyder, at de danske trækfugle kommer fra Finland og Letland, men sandsynligvis også fra bestandene længere mod nord-

øst, som er fundet overvintrende på De Britiske Øer (Wernham m.fl. 2002). Den længste distance, en danskmærket knarand har tilbagelagt, er 1.384 km til Vaucluse i Frankrig. Det er tæt på et af artens vigtige overvintringssteder i Camargue i Frankrig, hvor flere svenske fugle er fundet (Fransson & Pettersson 2001).

English summary

The gadwall is a rare breeding bird in Denmark, breeding mainly in the south and east of the country. The first gadwall was ringed in 1964. The recovered birds were all ringed between 13 September and 6 April, and could therefore be either passing migrants or Danish breeders. The recoveries suggest that the passage migrants come from Finland and Latvia.

Some of the gadwalls winter in Denmark (e.g. a Finnish breeder) and some migrate southwest to winter in France, the Netherlands or Great Britain. A few gadwalls ringed as ducklings in southern England have been recovered in Denmark a few months later, and a bird ringed in the Netherlands in October was recovered in Denmark in November the same year.